

Verhaal van de Maand Februari 2010

Achtentwintig jaar lang heeft hij er intens verlangd dat de Muur zou vallen. Overdag luisterend naar de verhalen van zijn ouders en grootouders droomde hij 's nachts over de vrijheden, de rijkdom en de mogelijkheden aan de andere zijde van de Muur die de wereld hier in tweeën deelde. Als het aan hem had gelegen dan was hij al l ng gevlucht. Het moest toch niet zó moeilijk zijn om er stiekem overheen te klimmen? In de nachtelijke beslotenheid van zijn slaapkamer had hij dat al vaker gedaan. En  ls het niemandsland aan beide zijden van de muur te breed, te verlicht en te zwaar bewaakt was om onopgemerkt aan de overzijde te komen, dan was er toch altijd nog de rivier, die buiten de stad een deel van de scheiding vormde? Of anders dat grote uitgestrekte stuk niets in de bergen, waar toch ergens minstens  en piepklein ontsnappingsmogelijkheidje te vinden moesten zijn? Anderen hadden het toch ook geprobeerd? Sommigen waren geslaagd...

Als hij op dat punt in zijn nachtelijke overpeinzingen was aangeland, moest hij ook denken aan al die mensen die het niet was gelukt om weg te komen, die waren doodgeschoten op de vlucht of waren aangehouden en nu ergens wegwijnden op een plek dat geen daglicht kon verdragen. Op zo'n moment besloot hij altijd dat hij nog wat langer na moest

denken over mogelijkheden, risico's en keuzes.

Toen de muur viel, kon hij stoppen met plannen maken. Met een opgelucht gezicht en een stralend gevoel in zijn hart passeerde hij de puinhopen van de voormalige scheiding. Nu was  lles mogelijk. Hij besloot om nooit meer een stap terug te doen.

Terwijl vroeger zijn voornaamste keuzes cirkelden rond het vraagstuk hoe voorbij de Muur te komen, werd hij nu al snel overspoeld met keuzes, waarmee de andere bewoners van dit deel van de wereld dagelijks werden geconfronteerd. Hij kon te kust en te keur gaan in kledingwinkels en supermarkten. Als hij zijn dagelijkse voedselinkopen deed, voelde hij zich net een klein kind in een snoepwinkel. Maar hoe zat dat met het zoeken en vinden van werk? En bijvoorbeeld met verzekeringen? Wel een verzekering, of niet? Maar welke dan en waarvoor? Moest je een huis gaan kopen of huren? Een hypotheek? Wat is dat? Welke? Bij wie? Waarvoor? Welke hoogte? Beleggen, sparen, aflossingsvrij? De normaalste zaak van de wereld, vertelden zijn nieuwe vrienden hem. Je bent vrij hier. Je mag kiezen wat je wilt. Er zijn alternatieven te  ver! Toen ze ook nog kwamen met de vrije keuze in energieleveranciers, raakte hij compleet de draad kwijt. Vroeger lag hij de halve nacht te dromen, plannen te maken, te spelen met keuzes om weg te komen, nu lag hij hele nachten te worstelen met dagelijkse keuzes, waar hij meestal niet de rijkwijdte van kon overzien! Trouwens, zijn burens ook niet. De aanbieders van keuzes, spraken hen aan als zelfbewuste,

calculerende burgers, terwijl zij in werkelijkheid bijna altijd hun onderbuik lieten beslissen. Wat moet je anders?, bekenden ze op verjaardagsfeestjes, bij vrijwel elke keuze zijn de alternatieven vaak te veel en te onduidelijk.

Voordat de oververmoeidheid, als gevolg van slapeloze nachten, hem de veel werd, besloot hij hulp te zoeken. Gelukkig waren er hier zeer veel mogelijkheden om hulp... Op een nacht lag hij op zijn rug in zijn bed. Talloze vraagstukken, informatie, keuzes, alternatieven, overwegingen, risico's drukten als een zware duistere deken op zijn borst. Het lukte hem bijna niet eens meer om de roep van een volle blaas te volgen en op te staan. Hij stikte bijna in de mogelijkheden. Het enige wat hij nog kon bedenken was zich een weg te worstelen naar het telefoonboek en blind met een vinger te prikken, onder de "W". In een van de achterafstraatjes van de stad, die hij sinds kort ondanks alles als zijn thuis begon te zien, smoezelig weggedrukt tussen een dagopvang voor dak- en thuislozen en een hypotheek en assurantie kantoor, vond hij een egale groene deur in een diep donkerrode deurpost. Een naambordje verried slecht leesbaar de naam van de bewoner: A. de Wijs. Hij klopte en er werd opengedaan.

"Vertel mij, wat is dat, een alternatief?", vroeg aan degene die hem binnenliet. De Wijs zag direct, dat de nood van de vragensteller hoog was. Hij besloot niets te vragen over de vraag achter de vraag. Hij bestudeerde het gezicht van de ander aandachtig en zei toen:

"Een 'alternatief'. Hmm. Dat is niet zo eenvoudig als het lijkt. Kom verder, ga zitten en drink een goed glas thee met mij mee. Misschien kan ik je het 't beste uitleggen aan de hand van een voorbeeld: stel, je hebt een kip. Zo'n kip kun je slachten en dan heb je vlees voor een lekkere kippensoep of veer een smakelijke kippenbout. Je kunt natuurlijk ook wachten tot de kip eieren gaat leggen, dan houd je de kip en krijg je de eieren erbij." "Aha", zei hij en zijn gezicht begon al op te klaren. "Dat is dus een alternatief!"

"Wacht. Wacht! Niet zo snel", reageerde De Wijs. "Het verhaal is nog niet af. Laten we even aannemen dat je kiest voor de eieren. Dan heb je zowel de kip als het ei. Het ei biedt je mogelijkheid van een vers ei bij het ontbijt. Maar je kunt de kip ook laten broeden. Dan heb je straks twee kippen en meer eieren." Zijn gezicht begon te stralen. "Mooi! Dat is dus ook een alterna..."

"Momentje! Het verhaal gaat verder! Laten we aannemen dat je kiest voor het broeden. Dan heb je eerst twee kippen, later misschien een stuk of tien en uiteindelijk wellicht een stuk of honderd. Met zoveel kippen zou je kunnen overwegen of het misschien niet tijd wordt voor een kippenboerderij. Die kun je natuurlijk direct naast je eigen huis

bouwen. Dat heeft z'n voordelen. Je woont dichtbij, je houdt overzicht en je hebt altijd kakelverse eieren. Je hebt echter dan wel te maken met stankoverlast, protesten

van de buren en procedures van de overheid. De andere mogelijkheid is om de boerderij verderop te beginnen in het dal van de rivier. Daar is ruimte genoeg en de omstandigheden zijn er ideaal: loopruimte, vers water, sappig gras... Aan de andere kant, je kunt er dan niets steeds een oogje op houden. Misschien duikt er wel een vos op, of een marter, of... enfin... da zijn opeens al je kippen dood." "Is dat een...?"

"Stop. Even wachten. Het verhaal gaat nog steeds verder. Laten we aannemen dat je kiest voor het rivierdal. De omstandigheden voor de kippen zijn ideaal, de boerderij groeit als kool. Je hebt geen honderd kippen meer, maar wel vijfhonderd, duizend, duizenden... Kun je mij nog volgen? Je krijgt de grootste boerderij in de wijde omtrek. Je wordt een gerespecteerd man. Dan begint het op een dag te regenen. Het regent niet eventjes, maar dagen, weken lang, uiterst ongewoon voor deze omgeving. Van de bergen rond het dal komt brede stromen water naar beneden. De rivier wast razendsnel. Het water stijgt zo hoog, dat de dammen het niet meer kunnen houden. Je boerderij verdwijnt in het water en alle kippen verdrinken."

De Wijs zweeg, diep in gepeins verzonken.

Zijn bezoeker nam voorzichtig een slokje van zijn koud geworden thee en vroeg toen wanhopig: "Maar wat is hier dan het alternatief?"

De Wijs keek hem een moment glazig aan, toen fronste hij zijn voorhoofd tot een paar besliste strepen: "Het alternatief? Eenden, mijn beste man. Het alternatief is eenden!"

In de nachtelijke beslotenheid van zijn slaapkamer overpeinsde hij alle keuzemogelijkheden en al zijn keuzeverplichtingen van deze vrije wereld. Als het hem even te veel dreigde te worden, mompelde hij als een rustgevende mantra voor zich uit: "als het niet lukt met kippen, kan ik altijd nog kiezen voor eenden."

*- vrij naar een Mzuri Sana-avontuur
met dank aan "De Overkant" van Willem Vos
- opnieuw verteld door Marcel van der Pol
- afbeeldingen: internet*

Marcel van der Pol

www.keridwen.nl